

להרות צמאון נפשות
ישראל מנהר היוצא
מעדן נחל עובע מקור
חכמה

להחיות

אור תורת רביה"ק מוהר"ן מברסלב ז"ע

והחיה נרדמים

להחיות נפשות שוקקות לעבודתו יתברך שמו // ברוך לב

שמי-שמים בפשיטות גמור

נבכי נבכים של פשוטי אנשי. תקצר יריעה מלצטט עוד דוגמאות, איך שכל אלוך נשגב, מתנמך לדרת יוחר ויותר, אפילו עד סיבוכי נפשותינו וסיבוכי סיבוכינו, להורות דרך ה גם בעקלקלות. כי לא הותר רביה"ק רגע ומצב בחיי כל נפש - בלי הארה כיצד להתחיות שם בהש"ת.

נשמה בגוף

צא וראה: לא אחת, מתענג יהודי על דיבורים עליליים הפותחים שערי מוחין אדירים לעומק ומרחב, ואף מלהיבים את הלב בחלי קודש בוערים. אך לפעמים יש ולבו נבוך למחרת, בחזור לפגוש את עצמו עם עצמו, על אדמת חייו, בין כתלי ביתו, עם צלחתו ושמיכתו, המולת משפחתו ופרצוף מעבידיו - ואפילו מול דף גמרא וסידור שלו. באותה שעה, החיים שבהם חפץ ה', באים לקראתו ומקדמים אותו ב"שלוש עליכם" ורבוכים הבאים - ונפשו אינה יודעת מה לענות לעצמה על שאלת השאלות:

ז"כ, מה עושים וחושבים עתה? היכן פורטים שטר גדול מאד של אתמול - לכסף קטן מאד הנצרך להיום? איך מתרגמים ריקודים ודמעות והשגות נשגבות דאמש - לשפת מעשה ומידות הנדרשת עכשיו, על קרקע יום שלישי של טבת-שבת אזה"צ?

לעומת זאת, נתברכנו בספרי הלכה למעשה המלמדים ברור מה ה דורש עתה מעמנו: כיצד לעשות מתי והיכן ואיך, וממה להימנע. ואכן יהודי משתוקק לעשות נחת רוח ליוצרו ולקיים בהידור כל פרט - אך הוא והש"ת מתחננים תמיד זה לזה שהאיברים הקדושים לא יאמרו די בפעולה יהודית חלולה מן הלב והרעת, יבשה וחסרת ריח ורוח דבקות ורוצן להש"ת. הלא כה התאונן ה' בפי נביאו "כפיו ובשפתיו כבדוני ולבו רחוק ממני". ולכן יהודי עורג תמיד שיתקיים בשלימות רצון הבורא ית' עלי אדמות: מחד, לכל תרחף כאן נשמתו כשהיא ערטילאית ומעופפת, ללא גוף המהדר להאיר את אורה בלימוד התורה בפתל ובקיום המצוות כהלכותיהן לפרטיהן ודקדוקיהן. הרי אורות שמים ללא ארץ קדושה, מוכיחים תוהו ובוהו וחושך על פני תהום שלפני הבריאה. אך יחד עם זאת - מתחננת הנשמה שהארץ שלה לא תהיה חסרת שמים. שיהדותו של הגוף הטהור לא תסתים בתוהו איברים המתנועעים כרת וכדין בפעולות מעשיות שאין בהן קשר מתגעגע להש"ת.

את מתנה כפולה זאת, מעניק הש"ת לזוכים לקבוע הסתופפות כפי ערכם בצל ספריהם הקדושים של רביה"ק ומורה"ת. תורת חיים היא. הזמן הנצרך ללימודה הוא כמספר ימי שנות חייו.

והן הן גבורותיו, הן הן נוראותיו, אשר השיגה יד שכלו הקדוש הרם ונשא - להלביש ולהוריד דברים גבוהים ונוראים כאלה, הקדושים ודקים ורוחניים מאד, להלבישם בלבושים רבים וצמנזמים, עד אשר יהיו שוים לכל נפש. לללות עצות ודרכים ונתיבות להגיע לעבודתו ית' באמת... עד אשר אין שום דבר מצוה וקדושה ועצה טובה הנצרך לכל אדם שבעולם, בכל דרגא ודרגא, שלא נזכר בספר הקדוש והנורא הזה... לזכות את ישראל להביאם לידי מעשה ישרה... כל אחד לפי מקומו ומדרגתו באותה השעה, מן הגדול שבמדולים עד הקטן שבקטנים... להשות לבכם אליו יתברך, בדרך הישר והנכון לפניהם, בדרך אשר דרכו בו אבותינו מעולם... (הקדמת מוהר"ת לליק"מ).

מה יקר חסד עליון - שבבוא רביה"ק להנחילנו גבוהות, ריחם עלינו להורידם מטה-מטה עד אלינו, עד קטנות פריטנו. בהדרכתו המעשית, גמל עמנו טובה נצחית שלעולם לא נחל מלהודות עליה.

הנה ענין התפילה, הגבוהה "יותר מלמוד התורה" - שרביה"ק לא הסתפק בפתיחת רקיעים, ללמדנו ריזן בוודל ענינה - אלא התחסד עם נשמתנו והוסיף להעניק בידינו פעולה מדייקת שאותה נעשה:

"וכשאתם זוכה לדבר דבורים קדושים של תורה ותפלה, ומכניס כל מחו וחקמתו ודעתו בתוך הדבורים, דהינו שמקשר מחשבתו היטב להדבורים, ומכין ושומע מה שהוא מדרב, זהו בחינת קדש יש להשם יתברך תענוג גדול מזה" (ליק"מ פ).

הד"הינר הזה הציל אותנו. אילו לא הוסיפו, לעולמים היינו להישאר רחוקים מלהאמין שבידינו להגיע אי-פעם להכנסת כל מחו וחקמתו ודעתו בתוך הדבורים. מן הסתם שוב היינו פוטרם מעלינו דרגה גבוהה שכנראה נכתבה לקדמונים, ואנו נשארים היינו בחלישותנו.

אלא שיועד צדיק נפש אנשיו, ועל כן "הזהיר מאד להקריח את עצמו להתפלל בכונה גדולה, דהינו לקשר המחשבה אל הרבוב בקשר אמין וזוק, שיטה אנו היטב היטב וישמע מה שהוא מדרב בתפלה - זהו עקר תפלה בכונה... שעקר שלמות התפלה הוא ברוך אתה ה' כפשוטו... שיכון פרוש המלות וישמע היטב מה שאומר" (שיחות הר"ן עה).

כאשר הפה אומר "שלו וקישור רוח סערה", בתוך כדי שהמחשבה מצוירת "עץ פרי וכל ארזים" - אזי חסר תענוג גדול להשם יתברך, למרות שהיהודי רוטט או כנענועים נלהבים ובלתה נפש מנגועים עוים לאביו שבשמים. שלג אינו עץ - והש"ת חפץ שיכון פרוש המלות וישמע היטב מה שאומר.

אך כשהמחשבה מקושרת היטב אל הדיבור, בקשר אמין וזוק, ומטה אנו היטב היטב להיות מכין ושומע היטב מה שהוא מדרב - זהו בחינת קדש זהו עקר שלמות תפלה בכונה.

פלא פלאים

הרי של חיינו - אשר בצלו חמדנו וישבנו ופריו מתוק לחיכנו - אינו אומר די בחסדו זה, אלא מוסיף ללמדנו ברחמנות ובפשטות מה עושים כשגם זה לא הולך:

אפילו אם אינו יכול להתפלל כלל, יכריח עצמו עכ"פ לדבר דבורי התפלה בפשיטות גמור, כמו תינוק בבית הספר ממש, ויאמר כך כמה וכמה דבורים... כי תפלה גבוה מאד מאד, ומיהיבן ז"כה לעבודה גבוה כזו - על כן עליו לעשות את שלו, להתחיל דבורי התפלה בפשיטות גמור - אדון עולם אשר מלך. ויטה אנו מה שהוא אומר ויצמצם מחשבתו מאד שלא תתפזר לחוץ רק שתהיה בתוך דבורי התפלה, ויתפלל כך כסדר בפשיטות אפילו בלי התעוררות וחיות והתלהבות, ויכל כך בתפלתו כמה וכמה מלות או כמה דפין עד שבתוך כך יעורו ה' ברחמי והתעוררות.

מי שזכה בחייו ללמוד קצת מילים קדושות בספרה"ק ליקוטי מוהר"ן, ישתאה עד מאד מול פלא הפלאים, אשר לא יאומן כי יוספר - איך תורה קדושה ונוראה כזאת, משתלשלת עד

חיות דקדושה

א חסיד'ישע פארברענג

האם העסק בענייני גשמיות – אכן הכרחי?

ויאירו דבריך. השיח את אשר על לבך עם הש"ת וסדר איתו עימו יחד כביכול את הסידורים שאתה צריך לסדר.

הגע עצמך, הלא אינך יוצא בלעדי הלב לסדר את סידוריך. ביכולתך לכסוף להש"ת מתוך צמאון נורא המורגש דווקא במצבים כאלו ביתר שאת. אכן יש את העבודה של "בקי בשוב", הארה של "מלוא כל הארץ כבודו"; נקודות טובות, ועוד כהנה וכהנה.

אולם – ממשוץ יעקב – אחתור להאיר את עיניך לנקודה יותר עמוקה. דע לך כי איש בשורה אנכי! יש דרך לחסוך את כל העניינים והסידורים ולהגיע למצב שזכה מלאכתו נעשית על ידי אחרים. כל מה שכולנו חושבים שאנו "מוכרחים" לעסוק בהם ואין דרך להשמש מהם – אינו נכון בעליל. יש דרך לצאת מזה.

יש דרך מילוש מעסק ההכרחיות

ראשית, תא חזי איך רביה'ק מבין אותנו ואת מצבינו. שהרי כך חרט בלש'ק (ליק'מ תניינא ד'): 'כי צרכי הגוף הם רבים מאד, ואפילו ההכרחיות הם רבים וגדולים מאד, אכילה ושתייה ומלבושים ודירות, שיכולין לכלות ימיו ושניו אפילו על ההכרחיות לבר, והם מונעין את האדם מאד מעבודת הבורא'.

"שנית, אכן צדקת שרצון הש"ת שתהיה עסוק בכל זה – אך בוא וראה איך רביה'ק מנמק למה זה הוא רצון ה', וכהמשך לשונו: 'זאעפי' שגם הם בעצמם גם הם נעשין על עבודת הבורא ית, כי הם בחינת אתערותא דלתתא. כי בעובדא דלתתא איתער לעילא...'

אך עם כל זאת, רבינו מבשר לנו בשורה גדולה – שלמרות שההכרחיות היא עבודת ה', אתערותא דלתתא – 'אעפ"כ, מאחר שהוא

ית' היה יכול לברוא עולמות כאלו בלי אתערותא דלתתא כלל, רק ע"י חסדו, בוודאי הוא יכול להחיות ולקיים העולמות רק ע"י חסדו, ולא היינו צריכים לעשות כלל שום עסק ומלאכה. ואפי' ההכרחיות, היו נעשין על ידי אחרים, ככתוב 'עמדו וריוו רענו צאנכם, ובני נכר אכריכם וכרמיכם, היינו שאין צריכים לעשות שום מלאכה, רק העולם מתקיים בחסדו...'

העצה המעשית לחיות חיי חירות

רביה'ק מביא כאן אריכות דברים וחשבון שלם בסודות עמוקים ברוי הבריאה, אך הנוגע למעשה עובדך ועבורך הם הדיבורים דלהלן:

'אבל התועלת של הצדקה גדול מאד, כי ע"י הצדקה אין צריכין לעשות שום מלאכה ועסק, כי נתקיים העולם בחסדו, ואז אין צריכין לעשות שום מלאכה, כי נתקיים ועמדו זרים ורעו צאנכם'

יש כאן מהלך חשיבה חדשה לגמרי לגבי טרדות ה'הכרחיות'. הם הברחיים רק מפני שכך קבע בורא העולם, אך הוא עצמו קבע שעל ידי צדקה יהיו ההכרחיות נעשים על ידי אחרים.

א"כ הרי שלך לפניך! פשוט פתוח פתח את ליבך וידך והתחל לתת צדקה, בתמימות ובפשיות ובאמונה בדיבוריו הקדושים של רביה'ק. או אז תיווכח איפוא שכל הטרדות מאחוריך. התחל לחיות חיי חירות, שלווה הנפש וישוב הדעת. כמובן יש לצרף להכל את התפילה והזהירות, אך אל לנו לשכוח את העצה למעשה...'

אנחת רווחה נשמעה. יש אור של נתינת צדקה בקצה מנהרת העסק בהכרחיות.

כפעם בפעם התאספו בני החבורה במועד הקבוע, להשמיע ולהקשיב; לדבר ולקבל דין מן דין באהבה וברחמימתא; להתחזק ולהתעורר יחד כאיש אחד בלב אחד; לחדש ימיהם ולהרוות צמאון נפשם מנחל עדן אור הבהיר והצח של הנחל הנובע.

אלא שהפעם הורגש חסרונו של אחד מן החברים, הלוא הוא יוסל המקורב, פאר הנקודה המיוחדת לו היה בולט בחסרונו, אולם הדיבורים קלחו ונדברו גם כך.

עודם מדברים, וכמעט שהזמן הקבוע הגיע לקיצו – והנה נפתחה הדלת, ו... יוסל הופיע. אמנם כולו מיוזע ומיוגע, אך הארת פניו כתמיד.

'יוסל, שלום עליכם, חסרת לנו מאד, ברוך ה' מזהעת זיך' – קידמו החברים את פניו מתוך אהבת חברים אמיתית.

'האמת' – מקנח יוסל ויעת מצחו ומנמק את איחורו – 'שבימים האחרונים הייתי עסוק עד למעלה ראש, מוקף בחבילי טרדות. אולם את החבורה' איני יכול לשכוח, הרי מכאן אני יונק את כל חיותי, לא הייתי מסוגל לוותר עליה, ולכן החלטתי שעל אף כל הטרדות שווה להתאמץ'.

'אשריך שזכית' מגיב שמעון, ומוסיף 'אשריך שזכית לדעת על מה אין לוותר למרות כל הטרדות'.

לכאורה רצון ה' שנעסוק בהכרחיות

'איי איי איי – מתאנח יוסל, ופותח את הנושא – אשיחה לכבי וירווה לי. אולי תוכלו להאיר את עיני בשאלה גדולה המנקרת במוחי ומסחררת את לבי – ואין פותר.

לאחרונה אני מוטרד עד מאד בענין הדירה שלי, והדבר גזול ממני זמן רב מאד. כאן נשאלת השאלה: מצד אחד אני 'מוכרח' להתעסק עמהם, סידורים ועניינים רבים מספור, ואם כן בהכרח שזה רצון הש"ת שאהיה עסוק בהם. מאידך, הרי כל אלו גוזלים ממני זמן רב כל כך, השקעה של כח מוח ולב, ומובן מאליו שזה גורר אותי להסיח דעת מלחשוב ולעסוק בענייני התכלית. ובכן נפשי בשאלתי, היתכן בזאת?'

'כלומר – מטעים יוסל את שאלתו – הרי רביה'ק הכניס בי חשק נפלא לכלות את היום בתורה ותפילה כראוי. אך כאן אני מוצא את עצמי מבלה את רוב היום עם כל מיני דברים שהנינו מוכרח לעסוק בהם ואין לי דרך להשתמש מהם, אני ממש מרגיש כאן צער לגולל...'

הרגשה של כבידות הורגשה באוויר. יוסל אינו בן יחיד במבוכה זאת, ואם כי אחד המרבה ואחד הממעיט בעסק טרדות החיים – כל אחד כפי תיקונו – אך בכל זאת, מקרה אחד לכל, בכל אשר נעשה תחת השמש. מי לא היה מתברך בלבבו להיפטר מלעסוק בענייני ההכרחיים, הגשמיים, ובמקום זאת לכלות את הזמן בטוב ובנעימים, בהיכל ה' וליאור בזיו שכינתו.

נפתלי שובר את השתיקה ומפטיר בבדיחותא: 'תאווה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים...'

האימרה קולעת, אמנם יוסל נענה לעומתה: 'הא גופא, דירה זו שנתאווה לה הש"ת – כיצד? מה עלי לעשות להוות לו ית' דירה עם כל טרדותי?'

עצות רביה'ק מלוות אותנו בכל מקום

לאחר מחשבה קצרה פותח יעקב פיו בחכמה ואומר: 'שמע נא יוסל, הבה נתבונן למי מדבר רביה'ק את כל עצותיו ושירותיו, אם לא למי שנמצא במצבים כיוצא באלו.

קח נא את העצה הכללית של הדיבור להש"ת. הרי אותה יכולים לקיים בכל עת ובכל זמן. הרי השמים תמיד מעליך וגם פיך נמצא תמיד איתך. אינך צריך יותר מזה, פתח פיך

מזל טוב לדידינו הר"ר יעקב הרש"ל שליט"א לרגל הולדת בנו למליט בבית רביה'ק יוכה לגילו לתורה ולחופה ולמעשי. בית שמש	מזל טוב לדידינו הר"ר יעקב חנון שליט"א לרגל נישואי בנו הכלה עבי' החתן יהודה צבי בבית רביה'ק יוכה לבנות בית נאמן בישראל. בית שמש-ירושלים	מזל טוב לדידינו הר"ר נחמן אליעזר שליט"א ב"ר אברהם שפירא שליט"א לרגל נישואי בנו הכלה עבי' החתן משה אהרן ברוך אליעזר ליפא רותצוויי שליט"א בבית רביה'ק יוכה לבנות בית נאמן בישראל. בית שמש	מזל טוב לדידינו הר"ר זלמן שמואל נפתליס שליט"א לרגל שמחת הולדת התאומים אצל בנו משה חנון למליט בבית רביה'ק יוכה לרוח רוב נחת מהם ומכל יציאת ירושלים-בית שמש
מזל טוב לדידינו הר"ר יצחק מיכאל ראטה שליט"א לרגל הולדת בנו למליט בבית רביה'ק יוכה לגילו לתורה ולחופה ולמעשי. ירושלים	מזל טוב לדידינו הר"ר יצחק זלמן שליט"א לרגל הולדת בנו למליט בבית רביה'ק יוכה לגילו לתורה ולחופה ולמעשי. ירושלים	מזל טוב לדידינו הר"ר יצחק זלמן שליט"א לרגל הולדת בנו למליט בבית רביה'ק יוכה לגילו לתורה ולחופה ולמעשי. ירושלים	מזל טוב לדידינו הר"ר יצחק זלמן שליט"א לרגל הולדת בנו למליט בבית רביה'ק יוכה לגילו לתורה ולחופה ולמעשי. ירושלים

א פונק פון חיות

מוהרנ"ת אמר:
"אז מען בעט
דרייסיג טאג
הצילני מקליפת
המן עמלק, קען
מען זעהן מרדכי
הצדיק בשעת
קריאת המגילה"

אם מבקשים ומתפללים
שלושים יום קודם פורים,
הצילני מקליפת המן עמלק,
אפשר לזכות לראות את
מרדכי הצדיק בשעת קריאת
המגילה

(שיש"ק חלק 1 תנ"ז)

מקור חיים

א ווארט אויף די פרשה

אפילו המשפטים, מצוות ה

ואלה המשפטים אשר תשים
לפניהם

העולם מקשה מה ענין עבד עברי
אצל הר סיני, אחר כל הדברים
הנוראים של מתן תורה, מדוע צריך
לדבר על דברים גשמיים ומריבות
שבין אדם לחבירו.

אבל התיורן הוא שאדם ר"ת דרך
מצוותיך ארוץ (שיחות הר"ן קט"ז)

שאפי' המצוות וההנהגות שנקראים
דרך דיינו שהם מצד הדרך ארץ
והיושר מחוייבים להתנהג כך כגון
לכלי לגזול וירב - מצוותיך ארוץ
איני מקיימים מצד נמוסיות ח"ו כי
אם לקיים מצוותיך.

זוהי קבלת התורה האמיתית לעשות
מכל חוקי הטבע רק מצוות השם.

שיחת הר"ן ק"ז

להחיות עם רב

תשועה ברוב יועץ
בדרך שאלה ותשובה

הרה"ח ר' שאול סירוטה שליט"א

שאלה:

אני אברך כולל, פרנסתי דחוקה
מאד ואני רחוק מחיי מותרות, אני
מתחזק תמיד באמונה ובטחון, אבל
כשמגיע היום בו אני אמור לשלם
שכירות ושכר לימוד ושאר הוצאות
הכרחיות ואין בידי - אני מרגיש
כמופקר, ובכן, מהו הדרך הישר
בעיני זה לבטוח בהש"ת ובכל זאת
לא להיות מופקר.

תשובה:

להיות בוטח בה' בלי הפקרות

סוגיית הבטחון וההשתדלות היא סוגיה רחבה, נשתדל
לגעת בנקודה עיקרית הנוגעת לעניינינו. רביה"ק לימד
אותנו שאפשר להיות איש כשר בלי הפקרות, וכמו
שמואל בשיחות הר"ן (נ"א): "גם הפקרות אין צריכים,
אעפ"י שבאמת אצלי אינו נקרא הפקרות כלל, אדרבא
להיפך. כשרודף אחר עסקי עולם הוה ורחוק מעבודתו
יתברך והו מופקר באמת, אך אעפ"כ אפילו מה שנקרא
אצל העולם הפקרות דהיינו מי שמפקיר כל עסקי עולם
הוה מכל וכל ועוסק רק בעבודת ה' שוהו אצל העולם
הפקרות, גם זה אין צריכים, כי יכולים להיות איש כשר
בלי הפקרות. כלומר, על אף שלוקחים אחריות על
הצרכים הגשמיים ההכרחיים ניתן להיות איש כשר.

לעשות השתדלות שיכול לחול עליה הברכה

מה הכוונה בלי הפקרות?! הנקודה היא שעושים
השתדלות לפרנסה, ולא מצפים שהכל ייעשה עבורו
מאליו. ואם כי יש מדרגת בני עליה המועטין שפטורים
אפילו מהשתדלות מועטת זאת, וזה אמור רק למי
שבאמת תורתו אומנותו וכפי שיבואר להלן, אמנם
מי שעדיין אינו במדרגה זו צריך לעשות השתדלות,
וכלשוך קדשו של רבי נתן (רביית ה'): "הכרח שיעשה
האדם איזה עובדי קלה כשביל פרנסה, כמו שאמרו
חול וברכתך בכל אשר תעשה, כי אי אפשר להמשיך
בוה העולם כי אם על ידי בליים, ועל כן מוכרחים לעשות
איזה עסק ומשא ומתן, כי על ידי זה עושין בליים וצנורות
לקבל השפע."

אבל צריך לדעת יסוד גדול עליו חוזר רבי נתן
ב'לקושי הלכות' פעמים רבות, שחובת ההשתדלות
אינה להשתדל הרבה ובכל כוחו לפי מה שנרמה לו
שצריך כדי לכסות את צרכי ביתו, אלא אדרבה, למעט
ככל האפשר בעשיית עיקר מן הסיבה וההשתדלות
ולהסתפק בעשייה קלה שיש בה אפשרות לברכה, וכפי
שמבאר שם בהמשך דבריו: "באמת אין העסק עיקר
כלל, רק עיקר הפרנסה מה' יתברך בהשגחתו לבד, כי
אין האדם יודע כמה משתכר, ועל כן אסור להאדם
לדחוק את השעה ולרדוף אחר פרנסה ביגיעות גדולות
כאילו ח"ו הפרנסה תלויה בוה לבד, כי אדרבא, על ידי

זה נתמעט פרנסתו, כי כל הדחוק את השעה השעה
דוחקתו, כי אין צריך לעשות משא ומתן ועסק רק לצאת
ידי מצות עשיית משא ומתן באמונה כדי לעשות איזה
כלי וצנור לקבל ההשפעה, וכל מה שיעשה יוצא בוה,
וזהו וברכתך בכל אשר תעשה, היינו בכל מה שתעשה,
יהיה מה שיהיה אפילו דבר קל וקטן, יברכך ה'."

הבטחון בהש"ת הוא הצנור להמשכת הפרנסה

כך, שמי שאינו עושה שום עסק וסיבה קלה הרי זה
בגדר הפקרות, אבל מי שכבר עשה עסק קל [שיש בו
מצויאות שתחול שם ברכה] הרי הוא פטור מהשתדלות
ומשם ואילך צריך רק לבטוח בה' שוה עיקר צינור
הפרנסה, ומי שחפץ בהשתדלות אמיתית צריך גם
לעמוד לקנות בטחון זה, שיאמין שאין פרנסתו תלויה
בריבוי השתדלותו אלא בה' בלבד, וכלשוך רבינו
הקדוש (לקר"מ ח"א כג-ד): "ואני אבטח כן שתוכל
להזמין לי פרנסתי בסיבה קלה."

ורבי נתן מרחיב בוה (בהלכות חול המועד ד-ז)
שהבטחון עצמו הוא עיקר בלי הפרנסה, ואומר: "אין
צריכים רק עסק מעט בשביל פרנסה, כמו שאמרו חול
הוי ממעט בעסק ועסוק בתורה, ולא לבלות ולמרר כל
ימיו על זה ומאומה לא ישא בעמלו, כי באמת עיקר
הפרנסה על ידי בטחון לבד, רק צריכים איזה עסק כל
שהוא, כמו שאמרו חול יכול יהא יושב ובטל, תלמוד
לומר וברכך בכל אשר תעשה, נמצא, שצריכים רק
לעשות איזה עסק מעט שלא יהא יושב ובטל לגמרי
והשם יתברך יברכו על ידי זה, כמו שכתוב וברכך בכל
אשר תעשה, 'ככל אשר תעשה' דייקא, היינו בכל מה
שיעשה איזה עסק כל שהוא יברכו ה' ויצליחו ויפרנסוהו
כפי מה שהוא צריך לטובתו הנצחית, שוה העיקר."

לא להיות משועבד להשתדלות'

והוא מוסיף את מה שהוכרנו שמי שבאמת חשקה
נפשו רק בתורה יש מקום שלא יעשה אפילו סיבה
קלה זו, וכלשונו שם: "וגם זה העסק מעט הוא רק למי
שאינו רוצה שתהיה תורתו אמנותו, אבל מי שנפשו
חשקה בתורה ורוצה רק לעסוק בתורה ולא לעשות
שום עסק בודאי אשרי לו ויעורו השם יתברך שתהיה
מלאכתו ופרנסתו נעשית על ידי אחרים."

כמוכן שלא כל הרוצה יטול את השם יבוא ויטול, אבל
מאידך יש ליכור היטב שגם אסור להיות מופקר לצד
השני, אסור להשתדל לבלות כל ימיו על פרנסה אלא
לשמור על קביעות בתורתו והיות תפלתו ורוחניותו,
כמו כן אסור להתפרנס במקומות שגורמים חשש
לקדושתו ולהפסיד את יהדותו, שעל כך כבר אמר
רבינו הקדוש 'כשרודף אחר עסקי עולם הוה ורחוק
מעבודתו יתברך זהו מופקר באמת."

נשתדל מעט ונתפלל הרבה ונעמוד לשים בטחוננו בה'
והיא שתביא לנו פרנסה בריווח בהיתר ובכבוד בעתו
ובזמנו בעזרת ה'.

הרה"ק רבי מנחם מענדל מקאצק זיע"א

• כ"ב שבט תרי"ט לפ"ק •

חבורות

ההתחדשות הגדולה בקרב חסידים מבקשי ה' - להתאחד ולהתחדש יחד לטעום מעץ החיים ולהרוות הנפש ממימי הנחל הנובע - מביאה בכנפיה תוצאות נפלאות ומצמחת פירות קדושה. גולת הכותרת הוא חידוש חבורות חדשות ושיחות חברים בכל קצו הארץ, לקבל נקודת החבר בפאר הגוונן ובהארת פנים.

ומחמת קוצר היריעה יתפרסמו מידי שבוע חבורות אחדות מכלל החבורות המתחדשות ברחבי ארצנו הקדושה.

•••

בעיה"ק ירושלים ת"ו: מידי ליל שישי בשעה 8:50 חבורה נעימה להתעלות ולהתחזק בעצותיו הקדושים של רביה"ק, החבורה מתקיימת בביהמ"ד 'נועם השם' רחוב אביתר הכהן 9 בהשתתפות הרה"ח ר' איתמר לייפער שליט"א ומיועדת לכל מבקש ה'. טעמו וראו כי טוב ה'. לפרטים מדוייקים ניתן להתקשר: **0548481465**

כמו כן ביום שני בשעה 10:30 מתחדשת החבורה לבחורי חמד המשתוקקים להתעלות המסילה העולה בית א-ל, בהשתתפות הרה"ח ר' יעקב נתן אנשין שליט"א בביהמ"ד הג"ל. לפרטים מדוייקים ניתן להתקשר: **0583296938**

בעיה"ת בני ברק ת"ו: מידי שבועיים ביום שלישי מתקיימת חבורה בשעה 9:30 בהשתתפות הרה"ח רבי שאול סירוטה שליט"א, בני החבורה מתמקדים בכל תקופה בנושא מסויים עליו שמים את הדגש להתחזק ולעבוד יחד כאיש אחד בלב אחד. החבורה מתקיימת בביהמ"ד 'נועם השם' רחוב בלוי 8 ומיועדת לכל מבקש ה', שמעו ותחי נפשכם. יש להתעדכן בקו ביהמ"ד **02-5667937**

וראו זה חדש! מידי שבועיים תתקיים שיחת חברים בבית אחד מהחברים, לפרטים מדוייקים ניתן להתקשר: **0533177462**

כמו כן חבורה חדשה לבחורי ישיבה גדולה ביום רביעי בשעה 10:30 בהשתתפות הרה"ח ר' איתמר לייפער שליט"א בביהמ"ד הג"ל. לפרטים מדוייקים ניתן להתקשר: **0533148135**

צפון: חידוש בהרי הגליל! חבורה חדשה בישוב המתפתח הר יונה. בחבורה נמנים אברכים עובדי ה' מכלל קהילות הקודש תושבי המקום המקורבים לרביה"ק. מתקיימת מידי שבועיים ביום רביעי בבית אחד החברים. לפרטים מדוייקים ניתן להתקשר: **0556723464**

•••

לייחד לבנינו - - -

כאש בוערת ובהתרגשות עצומה מתפשטת הידיעה המרגינה על נס אדיר שעתידיה להתקיים בקרוב לכלל איגוד חבורות החסידים בארץ הקודש, לייחד ולאחד לבנינו יחד באור פני מלך חיים בלב פנימה, להתחמם ולהתעלות כאיש אחד בלב אחד!

פרטים מדוייקים מתפרסמים בימים אלו! עכבו אחר המודעות!

להתחמם לאורה, כאשר בראשה עומד הרה"ק מקאצק ומבעיר את האש בכל עוז ותעצומות כל מילה שיצאה מפיו היתה מדודה ומדוייקת וקולעת למטרה. קאצק בהתגלמותו!

ביום מן הימים נחרדו החסידים לשמוע כי רבם ומאורם נפל למשכב בעקבות מחלת ריאה חמורה. החסידים כולם קרעו רחמי שמים לרפואתו, בו בעת שתלמידו הגדול החידושי הרי"ם ועד אחד מהתלמידים נסעו עמו לעבר העיר לעמבערג למצוא מזור למחלתו.

הרה"ק מקאצק שכב באפיסת הכוחות בחדרו, כאשר סמוך לרלת עומדים שני התלמידים הנאמנים ואין מניחים לאיש להיכנס אל רבם הקדוש.

בעת ההיא הגיע מורינו הרה"ק מוהרנ"ת זיע"א ללעמבערג וביקש להיכנס אל הרה"ק מקאצק, התלמידים שלא ידעו בני מדובר עמדו על המשמר ולא הניחו אף לו להיכנס. אז פנה אליהם מוהרנ"ת באצילות נפשו ואמר: 'נא הודיעו לרבכם, כי תלמידו של הרה"ק רבי נחמן מברסלב זיע"א בעל מחבר ספה"ק ליקוטי מוהר"ן חפץ להיכנס'. החידושי הרי"ם נכנס לחדר ומסר את הבקשה, ואכן תיכף בשמוע הרה"ק מקאצק מי ממתין, הוא נתן את ציוויו להכניסו תיכף ומיד.

התלמידים העומדים חוצה לא האמינו למתרחש לפנייהם: על אף חולשתו הגדולה של רבם, הוא התאמץ למעלה מכוונתו לדבר בסוד שיח עם מוהרנ"ת למשך כמה שעות ברציפות!

ויהי כאשר יצא מוהרנ"ת מאת פני הקודש, התבטא עליו הרה"ק מקאצק ואמר: 'א ליכטיגער שטערן אינטער א פראסטן דאשיק' - מצח זוהר ומאיר תחת כובע פשוט. ואחרים העידו שאמר: 'ער איז א עילוי אין חסידות!' (הוא עילוי בחסידות!).

•••

כ"ב שבט תרי"ט לפ"ק

משנת ת"ר החלו ימי התבודדותו ונזירותו של הרה"ק מקאצק בהם הוסיף קדושה על קדושתו וטהרה על טהרתו, במשך קרוב לתשע עשרה שנה לא היה לו עסק עם כל ההמון שמסביבו, מתייחד היה עם קונו בדביקות עילאה.

בתקופה האחרונה לחייו סבל ממחלה קשה, בימיו האחרונים גבר עליו חליו, אך הוא סירב בכל תוקף לקחת רפואות או לקרוא לרופא (א"ה: ראה שיחות הר"ן נ). ואף כאשר תלמידו הקרוב החידושי הרי"ם מנסה את כוחו בתור 'פוסק' לומר שפיקוח נפש דוחה הכל, הוא עמד בסירובו בתקיפות!

וכארתו מטבע לשון שהתבטא רביה"ק טרם הסתלקותו (ראה שיחות הר"ן קנ"ו), גם הרה"ק מקאצק בשעותיו האחרונות קרא לפניו את חתנו הרה"ק בעל אבני נור זיע"א ואמר לו: 'יש להפחד, יוצאים מזירה אחת והולכים לדירה אחרת יפה ממנה!'.

ואז פנה אל הקרובים אליו העומדים כלם מסביבו ואמר משפט אחד, משפט שהיווה אות וסימן לתכלית תקוות חייו: 'כל מי שיניח ראשו בתורה, הנני ערב בעדו שיהיה ממנו בזה ובכא' (שם משמואל פרשת תרומה). וכך עלתה נשמת הטהורה בסערה השמימה.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן.

מקורות: שיח שרפי קודש - פולין; הגהה רבי בן ציון אפטר זצ"ל; אביר הרועים.

פשיסחא. י"ב לחודש אלול שנת תקפ"ז לפ"ק.

הרחובות הומים ומלאים בחסידים האפופים ביגון קודר. אבל כבד ירדה לעולם בהסתלקות הרה"ק הרבי רבי בונים זיע"א. מכל רחבי פולין עושים אלפי חסידים ואנשי מעשה את דרכם לחלוק כבוד האחרון להאי גדול צדיק.

תלמידו הקרוב הרה"ק רבי מנחם מענדל זיע"א - לימים השרף מקאצק - ששהה באותו העת בעיר אופוטשנה לדגל חתונת בנו, קיבל את הבשורה המרה על פטירת רבו הקדוש בצער רב. הוא ממחר לחזור לפשיסחא, אמנם הוא כבר איחר את מועד הלוייה. הוא נכנס לחדר שהיה מיוחד לרבו ומתייחד שם כמה שעות, ולאחר שיצא הפטיר ואמר: 'מכולכם לא היה איש בלויית הרבי רק אני'...

יתמות כפולה עטפה אותו בהסתלקות רבו השני, לאחר שבחג הסוכות שנת תקע"ד עלה בסערה השמימה רבו הראשון הרה"ק היהודי הקדוש זיע"א, אז כאשר נתייתם מרבו הראשון ניגש אליו הרבי רבי בונים - גדול תלמידי היהודי הקדוש - ואמר לו: 'הכל אבוד, הרבי איננו, אבל אוצר יראת שמים נשאר אצלי וזו לא קטנה היא', ואכן הרבי רבי בונים היה ממלא מקום רבו ביתר שאת.

אמנם עתה כאשר החסידים נשארו ללא רועה, התאספו כולם לשמוע חוות דעתם של גדולי התלמידים, הלא המה הרה"ק מקאצק זיע"א והרה"ק בעל החידושי הרי"ם זיע"א.

השניים התוועדו ביחידות שעות ארוכות, כאשר לפתע נשמע קולו של הרה"ק מקאצק שאמר: 'נפלה ההכרעה בינינו, או אני או אתה, תהיה אתה', אמנם החידושי הרי"ם לא הרפה ואמר: 'למה אני? תהיה אתה', ואכן לאחר זמן מה יצא החידושי הרי"ם והכריז: 'חסידים אל תתעקשו, תקבלו מרות מרבי מנחם מענדל, גם אני אהיה כפופ לו, כי הוא יהודי אמיתי!'.

התבטלותו של החידושי הרי"ם לרעו הרה"ק מקאצק היתה ברורה, ואחריו נמשכו כל העדה וקיבלו מרות ממנו. עד כדי כך שכאשר הרה"ק מקאצק חזר לטאמשוב עיר מגוריו, והתחיל להנהיג את החבראי, נסע החידושי הרי"ם ממקום למקום לעורר את החסידים לנסוע לטאמשוב. וכאשר פגש באחד מגדולי החבראי בפשיסחא ה"ה הרה"ק רבי הענין מאלכסנדר זיע"א הוא פנה אליו בהתפעלות ואמר: 'הטרם נסעת לטאמשוב? וררי כשם שניתנה תורה מסיני בקולות וברקים, כך גם בטאמשוב רואים יום יום מחדש קבלת התורה בקולות וברקים!'.

חריפותו ודרכי עבודתו החדה והעיקשת משכה אחריה התנגדות רבה, ומסופר שכאשר גמלה ההחלטה בקרבו לעזוב את טאמשוב עבר מעיר לעיר עם תלמידיו עד שהגיעו לקאצק, כאשר נכנסו העירה התחילו אנשי העיר לידות בהם אבנים ולשסות בהם את כלבי העיר, וכשראה זאת נענה ואמר לתלמידיו: 'עיר שזורקים בה אבנים - עיר היא, כאן נשב'.

וכך התיישב בקאצק שם המשיך את תורת פשיסחא במלוא העוז ובמלאו ההתלהבות, תורה עמוקה; אש אוכלת אש; אש בוערת ומתלקחת; קדושה נפלאה ואור בוהק; דרך עבודה שהפכה לשם דבר בעולם החסידות - 'קאצק'.

•••

אחת משנות תקפ"צ לפ"ק.

האש הבוערת בקאצק משכה אליה רבים וטובים